

Αποκατάσταση λίμνης Κορώνειας – Δημιουργία και διαμόρφωση υγροτόπου και βαθέων ενδιαιτημάτων

I D. Papadimos²
Thessaloniki, Greece.

Χ. Τζιμόπουλος¹, Χ. Ευαγγελίδης¹, Ν. Τζιμόπουλος¹, Σ. Χονδρογιάννης¹,
Α. Γιάντσης²

1. Εργαστήριο Υδραυλικών Έργων και Διαχείρισης Περιβάλλοντος
2. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης

Περίληψη

Κατά την τελευταία δεκαετία η υδρολογική κατάσταση της λίμνης Κορώνειας έχει επιδεινωθεί δραματικά. Πράγματι η λίμνη παρουσιάζει μια διακύμανση στην επιφάνεια από 25 μέχρι 30 km² και στη σημερινή κατάσταση εμφανίζεται σχεδόν ξηρή. Τέλος η ποιοτική κατάσταση των νερών της λίμνης έχει υποβαθμιστεί πλήρως, λόγω των μεγάλων εισροών βιομηχανικών και γεωργικών ρύπων που εισέρχονται από την ευρύτερη περιοχή. Για το λόγο αυτό η Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση σε συνέχεια των προτάσεων του νέου Master Plan και υφιστάμενης Αναγνωριστικής Μελέτης ανέθεσε στο Εργαστήριο Υδραυλικών Έργων και Διαχείρισης περιβάλλοντος την έρευνα αυτή που είχε ως στόχο: α) Την διερεύνηση κατασκευής βαθέος ενδιαιτήματος στο βορειοδυτικό τμήμα της λίμνης Κορώνειας είτε με βυθοκόρο είτε με την βοήθεια Dragline. β) Την διερεύνηση κατασκευής Αναχώματος με συναφή έργα δύο υπερχειλιστές και δύο εκκενωτές, για τη διαμόρφωση του υγροτόπου και γ) τη διερεύνηση κατασκευής πέντε μικρών Υδατοσυλλογών από την έξω μεριά του αναχώματος που θα δέχονται τα νερά των χειμάρρων και θα λειτουργούν ως χώροι παγίδευσης και απομάκρυνσης ιζημάτων, τοξικών και θρεπτικών ουσιών.

Λέξεις κλειδιά. Βαθύ ενδιαιτήμα, προστατευτικό ανάχωμα, υπερχειλιστές, εκκενωτές.

Εισαγωγή

Η λίμνη της Κορώνειας αποτελεί υδροβιότοπο μεγάλης οικολογικής σημασίας και αποτελεί μέρος της ζώνης Ειδικής Προστασίας «Λίμνες Βόλβη και Λαγκαδά και Στενά Ρεντίνας». Κατά την τελευταία δεκαετία η υδρολογική κατάσταση της λίμνης Κορώνειας έχει επιδεινωθεί δραματικά. Πράγματι η έκταση της λίμνης Κορώνειας μέχρι το 1985 ανέρχονταν σε 45 ~ 49 km², ενώ τα τελευταία χρόνια η έκταση της παρουσιάζει μια διακύμανση που κυμαίνεται από 25 ~ 30 km². Σήμερα η λίμνη είναι σε σχεδόν ξηρή κατάσταση και η έκτάσή της είναι περίπου μηδενική. Τα αποθέματα της λίμνης σε νερό υπέστησαν τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια δραματική μείωση από 200 Mm³ σε 20 Mm³. Τέλος μέχρι το 1985 το υδρολογικό ισοζύγιο στην πεδινή περιοχή της λίμνης Κορώνειας ήταν θετικό με πλεόνασμα νερού 50 Mm³/έτος, ενώ σήμερα παρουσιάζεται ελλειματικό, και παράλληλα ο υπόγειος υδροφόρος της λίμνης έχει υποστεί μια δραματική πτώση που φθάνει από 2 ~ 12 m. Επιπρόσθετα η ποιοτική κατά-

Εξή και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ναζητώντας λύσεις για το ελληνικό περιβάλλον

Επιστημονική Επιτροπή και Βιωτή
Επιστημονική Επιτροπή και Βιωτή

Αποτελείται από επεμβάσεις διαμόρφωσης αναγλύφου για την ευκολότερη πρόσβαση των επισκεπτών με κορύφωση τη δημιουργία ενός τεχνητού λοφίσκου – φυσικού παρατηρητηρίου στο βορειοανατολικό τμήμα του πάρκου, ενίσχυσης και σχεδιασμού των φυτικών μαζών σε τρία επίπεδα δεινών, θαμνώδη και ποολίβαδα με σκοπό την αισθητική ανάδειξη του τοπίου και την ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων που φιλοξενεί, οργάνωσης και διαμόρφωσης των μεσογειακών λειμώνων, υψηλών χόρτων και βούρλων στις όχθες της λίμνης και δημιουργίας ξύλινων πεζοδιαδρομών, εμβόλιμων στο τοπίο για την ευκολότερη πρόσβαση στη λίμνη, ενίσχυσης της χειμαρρικής βλάστησης κατά μήκος της ενωτικής τάφρου με σκοπό την αισθητική και οικολογική αναβάθμιση του τεχνικού έργου, ενίσχυσης βλάστησης και διαμόρφωσης ξύλινων διαδρομών και εξέδρων στην εκτροπή του χειμάρρου Σχολαρίου και στη δεξαμενή-λεκάνη αναρρύθμισης όπου γίνεται και ο έλεγχος ροής της ενωτικής τάφρου, ανάδειξης και ανασχεδιασμού του περιβάλλοντα χώρου του πλάτανου-μνημείου της φύσης, κοντά στον οικισμό του Σχολαρίου και ένταξης του στο σύστημα διαδρομών (εικόνα 6).

Βιβλιογραφία

1. Γ. Ζαλίδης 2004, Περιβαλλοντική μελέτη, Αναθεωρημένο σχέδιο Αποκατάστασης της λίμνης Κορώνειας του Νομού Θεσσαλονίκης, Ιούλιος 2004, Ν.Ε.Θ. Α.Ε.
2. Χ. Τζιμόπουλος, 2004, Υδρολογική μελέτη Αναθεωρημένο σχέδιο Αποκατάστασης της λίμνης Κορώνειας του Νομού Θεσσαλονίκης, Ιούλιος 2004, Ν.Ε.Θ. Α.Ε.
3. Α. Παπαδόπουλος, Φ. Παπαδόπουλος, ΕΘΙΑΓΕ, Μελέτη άρδευσης Αναθεωρημένο σχέδιο Αποκατάστασης της λίμνης Κορώνειας του Νομού Θεσσαλονίκης, Ιούλιος 2004, Ν.Ε.Θ. Α.Ε.
4. Γ. Ζαλίδης, Χ. Μιχαλοπούλου, Γ. Τσαγκαρλής 2006, Πρώτη έκθεση αξιολόγησης των όρων προστασίας του Εθνικού πάρκου των λιμνών Βόλβης-Κορώνειας και Μακεδονικών Τεμπών, Μάρτιος 2006, Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ-ΒΟΛΒΗΣ-ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΤΕΜΠΩΝ
5. Μ. Αστερίου, Ι. Δημητριάδης, Η. Τεκίδης 2008, Δεύτερη έκθεση αξιολόγησης των όρων προστασίας του Εθνικού πάρκου των λιμνών Βόλβης-Κορώνειας και Μακεδονικών Τεμπών, Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ-ΒΟΛΒΗΣ-ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΤΕΜΠΩΝ
6. Μ. Αναγιάδου – Τζημοπούλου 2009, Μάθημα ΣΤ 109 Τεχνικά έργα και διαμόρφωση τοπίου ΔΠΜΣ Αρχιτεκτονική τοπίου, Οδηγός Μεταπτυχιακών σπουδών, Ζήτη, Θεσσαλονίκη.
7. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ-ΤΜΗΜΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, Ιούνιος 2005, Αποκατάσταση Λίμνης Κορώνειας-Έργα δημιουργίας και διαμόρφωσης υγροτόπου και βαθέων ενδιαιτημάτων, Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
8. Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, 1997, Γνωρίζοντας του υγροτόπους, Λίμνες Κορώνεια και Βόλβη.
9. ΦΕΚ 248Δ/05-03-2004, ΚΥΑ 6919/2004.

Εικόνα 6. Πρόταση τοποθέτησης III. Περιοχή ενωτικής τάφρου Κορώνειας – Βόλβης. Ομάδα Εργασίας: Μ. Αναγιάδου, Μ. Κουλιούρη, Ε. Σπυροπούλου, Επιβλέπων: Μ. Αναγιάδου – Τζημοπούλου